

нових форм праці, а саме організаційно-правових способів та умов використання інтелектуальної праці, які характеризуються відсутністю або модифікацією однієї чи декількох ознак класичних трудових відносин, а саме появою особливих трудових договорів, згідно з якими змінюється спосіб найму працівників та здійснюється гнучке правове регулювання діджиталізованих відносин у сфері праці; трансформацією уявлення про робоче місце у звичайному розумінні цього елементу організації праці; можливістю використання такого графіку роботи, який дає змогу оптимізувати робочий час працівника.

Література

1. Туль С. І. Нові форми праці в умовах діджиталізації економіки та світового ринку праці. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Ужгород, Випуск 23, частина 2, 2019. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/23_2_2019ua/21.pdf (дата звернення: 10.03.2019)
2. Client Solutions of Adecco Group // The official website of Adecco Group. URL: <https://www.adecgroup.com/client-solutions> (дата звернення: 15.01.2019).
3. HR services of Randstad N.V. // The official website of Randstad N. V. URL: <https://www.randstad.com/hr-services/> (дата звернення: 15.01.2019).
4. Powering the World of Work Recruiting Experts Worldwide // The official website of Hays plc. URL: <https://www.haysplc.com> (дата звернення: 15.01.2019)

Вікторія Віталіївна Віхарєва, Володимир Євгенович Фасєвський –
*студенти III курсу Сумської філії Харківського національного
університету внутрішніх справ*

*Науковий керівник: Наталія Ігорівна Дуравкіна – доцент кафедри
юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного
університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент*

ВІДМЕЖУВАННЯ ПОНЯТЬ «ВИКУП ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ ДЛЯ СУСПІЛЬНИХ ПОТРЕБ» ВІД «ПРИМУСОВЕ ВІДЧУЖЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ З МОТИВІВ СУСПІЛЬНОЇ НЕОБХІДНОСТІ»

Обмеженість земельних ресурсів і поява в багатьох випадках потреб усієї держави чи певної територіальної громади у використанні тих чи інших земельних ділянок, які вже перебувають у приватній власності, зумовили виникнення інститутів відчуження земельних ділянок для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності. Водночас законодавство, яке регулює викуп земельних ділянок для

суспільних потреб, а також примусове відчуження земельних ділянок з мотивів суспільної необхідності, характеризується значною недосконалістю, в т.ч. наявністю надлишкового регулювання питань викупу земельних ділянок для суспільних потреб, який у будь-якому разі здійснюється лише за згодою власника відповідної земельної ділянки (1).

Примусове відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені із мотивів суспільної необхідності – це перехід права власності на земельні ділянки, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, до держави чи територіальної громади з мотивів суспільної необхідності за рішенням суду. Тобто, без рішення суду відібрати в людини земельну ділянку, право власності на яку вона оформила в належний спосіб, ніхто не може.

Примусове відчуження з мотивів суспільної необхідності можливе лише земельних ділянок, які перебувають у приватній власності фізичних чи юридичних осіб. Таке відчуження є підставою припинення права приватної власності на землю та виникнення права комунальної чи державної власності на відчужену земельну ділянку. Підставою для примусового відчуження з мотивів суспільної необхідності є неотримання згоди власника земельної ділянки на її викуп для суспільних потреб (2).

Законодавство України передбачає можливість викупу земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, які на ній розміщені, для задоволення суспільних потреб. Такий викуп має здійснюватися виключно у добровільному порядку на підставі договору купівлі-продажу чи міни.

Примусове відчуження земельної ділянки приватної власності здійснюється за рішенням адміністративного суду за таких умов:

1. Коли земельна ділянка відчужується лише для:
  - об'єктів національної безпеки і оборони;
  - лінійних об'єктів та об'єктів транспортної і енергетичної інфраструктури (доріг, мостів, естакад, магістральних трубопроводів, ліній електропередачі, аеропортів, морських портів, нафтових і газових терміналів, електростанцій) та об'єктів, необхідних для їх експлуатації;
  - об'єктів, пов'язаних із видобуванням корисних копалин загальнодержавного значення;
  - об'єктів природно-заповідного фонду;
  - кладовищ.
2. Коли уповноважений орган виконавчої влади, орган місцевого самоврядування прийняв рішення про викуп земельної ділянки для суспільних потреб, організував проведення переговорів у порядку та строки, визначені законом, і власник відмовився відчужувати таку земельну ділянку.

Викуп земельних ділянок для суспільних потреб, примусове відчуження земельних ділянок з мотивів суспільної необхідності здійснюються як виняток з дотриманням вимог екологічної безпеки, із забезпеченням подальшого раціонального використання земельних ділянок, у разі якщо об'єкти, визначені у статтях 8 і 9 Закону «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності», можна розмістити виключно на земельних ділянках, що відчужуються, або якщо розміщення таких об'єктів на інших земельних ділянках безпосередньо завдасть значних матеріальних збитків або спричинить негативні екологічні наслідки відповідній територіальній громаді, суспільству або державі в цілому.

Викуплена або примусово відчужена земельна ділянка не може бути передана в користування або у власність фізичній чи юридичній особі для цілей, не пов'язаних із забезпеченням суспільних потреб або суспільної необхідності, визначених у рішенні органу державної влади чи органу місцевого самоврядування про відчуження зазначеної земельної ділянки.

Примусове відчуження земельної ділянки з мотивів суспільної необхідності здійснюється за умови надання її власнику відповідно іншій рівноцінній земельній ділянці, якщо інше не погоджено з власником відчужуваної земельної ділянки.

Примусове відчуження житлового будинку (частини будинку, жилого приміщення) у зв'язку з викупом або примусовим відчуженням земельної ділянки здійснюється за умови надання його власнику (власникам) у власність іншого благоустроеного житлового будинку (частини будинку, жилого приміщення) з дотриманням вимог, передбачених житловим законодавством, якщо інше не погоджено з власником (власниками) відчужуваного житлового будинку (частини будинку, жилого приміщення).

Отже, Законодавство України передбачає можливість викупу земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, які на ній розміщені, для задоволення суспільних потреб. Такий викуп має здійснюватися виключно у добровільному порядку на підставі договору купівлі-продажу чи міни. Примусове відчуження земельної ділянки приватної власності здійснюється за рішенням адміністративного суду за певних умов.

Література

1. Наталія Кузьменко. Правове регулювання викупу земельних ділянок для суспільних потреб: проблеми та перспективи вдосконалення. Підприємництво, господарство і право. Київ, Випуск 6, 2016. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2016/06/21.pdf> (дата звернення: 10.03.2019)

2. Примусове відчуження земельних ділянок та інших об'єктів нерухомого майна з мотивів суспільної необхідності. WikiLegalAid: [сайт]. Київ, 2019. URL: <https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php> (дата звернення: 10.03.2019)

Наталія Ігорівна Герасіка, Яна Олександрівна Шепелєва – студентки IV курсу Сумського державного університету
Науковий керівник: Олена Володимирівна Кравченко – доцент кафедри бухгалтерського обліку та оподаткування Сумського державного університету, кандидат економічних наук, доцент

ПОРЯДОК ЗАСТОСУВАННЯ ШТРАФНИХ САНКЦІЙ ПРИ ВИЯВЛЕННІ ПОРУШЕНЬ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА ВІДПОВІДНО ДО ПРИНЦИПУ ЗВОРотної ДІЇ

Питання відповідальності за порушення норм податкового законодавства є актуальними за умов його недосконалості, постійних змін, зростання податкових правопорушень. Податковими правопорушеннями є протиправні діяння (дія або бездіяльність) платників податків, податкових агентів та/або їх посадових осіб, а також посадових осіб контролюючих органів, які призвели до невиконання або неналежного виконання вимог, установлених ПКУ та іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи (1).

Держава може встановити штрафи за порушення податкового законодавства залежно від потреб бюджету. Штрафи за порушення норм оподаткування повинні бути накладені у розмірі, передбаченому ПКУ, який діє на момент їх застосування, а не в момент вчинення протиправного правопорушення, незважаючи на те, зменшує чи збільшує відповідальність особа на такі засоби (2).

Така специфічна позиція Вищого адміністративного суду України (ВАСУ) здається не тільки «уніфікованою» судовою практикою щодо цього питання, але й для припинення спорів, пов'язаних із штрафами «одна гривня», надає більшого значення моменту вчинення чи моменту порушення. виявлення тощо.

Швидке закінчення подібних суперечок є досить спірним. При більш точному погляді на це питання можна побачити, що Вищий адміністративний суд України вирішує застосовувати принцип зворотної дії закон.

Принцип відомий ще з часів римського права, який передбачає, що лише закон, який зменшує чи скасовує відповідальність особи, може мати зворотну дію. Відтепер вона має різну інтерпретацію. Вищий адміністративний суд України вирішив, що у випадку, якщо вчинення